

150
S. SZOBER i T. SZCZERBA

NAUKA PISOWNI

KSIĄŻKA POMOCNICZA
DLA TRZECIEJ KLASY
SZKOŁY Powszechnej

ZATWIERDZONA PRZEZ MIN. W.R. i O.P.

NAKŁADEM
MINISTERSTWA WYZNAŃ RELIGIJNYCH
I
OŚWIECENIA PUBLICZNEGO

LONDYN, 1945

S. SZOBER i T. SZCZERBA

NAUKA PISOWNI

KSIAŻKA POMOCNICZA
DLA TRZECIEJ KLASY
SZKOŁY Powszechnej

ZATWIERDZONA PRZEZ MIN. W.R. i O.P.

NAKŁADEM
MINISTERSTWA WYZNAŃ RELIGIJNYCH
I
OŚWIECENIA PUBLICZNEGO

LONDYN, 1945

Budujemy nową szkołę.

1.

Zwozimy wapno, zwozimy cegły. Przyjechał murarz w robocie biegły. Na miejskim placu obok kościoła stanie dom piękny: powszechna szkoła.

Przepisz podkreślając wyrazy z zi, ci.

Pierwszy dzień w szkole.

2.

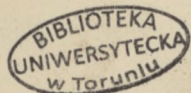
Dziś po wakacjach jestem pierwszy raz w szkole. Jak tu gwarno! Co tu śmiechów, co tu pisków, co radości i wesela! Widzę znowu swoich kolegów. Każdy opowiada, gdzie był i co robił podczas lata.

Przepisz i podkreśl wyrazy z zakończeniem ów.

3.

Napisz podług wzoru:

1 chłopiec	— 5	chłopców	1 ołówek	— 5	—
1 uczeń	— 5	—	1 zeszyt	— 5	—
1 rysunek	— 5	—	1 obraz	— 5	—

AE

M584062

4.

Napisz całym zdaniem: ilu masz kolegów? ilu w waszej klasie jest chłopców, a ile dziewczynek. Podkreśl zakończenie ów.

Wszędzie się dzieci uczą.

5.

Tuż za domem przechodzi ścieżka. Ścieżka potem w drogę urasta. Potem droga zmienia się w szosę. Szosą można dojść aż do miasta. Wszędzie stoją domy i warsztaty. Wszędzie pola zasiewają wiosną i we wszystkich wsiach i miasteczkach mali chłopcy uczą się i rosną.

Przeczytaj i wypisz wyrazy z ś, si, ć, ci.

Niech żyje szkoła!

6.

Ej, cieszy się, cieszy się szkoła, że taką dzieciarnię zdrową, żwawą na rok szkolny w murach swych przygarnie! Ej, cieszy się, cieszy szkoła, że rok szkolny cały będą ci jej z weselości ściany dygotaty. Niechaj żyje nasza szkoła! Niechaj

żyją dzieci! Przy nauce szybko, miło czas znowu przeleci.

Przepisz podkreślając wyrazy z literami sz, cz.

Do szkoły!

7.

Kiedy zjedzone śniadanie już, prędko książeczki do teczki włóż! Do swojej szkółki biegnij co tchu! Bo nasza szkoła, szkoła kochana już się uśmiecha do nas od rana. Śmieje się ławka jedna i druga i nawet okno wesoło miuga.

Przepisz podkreślając wyrazy z ó. Zmień te wyrazy tak, żeby się w nich ó zmieniło w o.

Kłopoty z pisownią.

8.

Mala Basia nie wiedziała, jak się pi-sze: mój, czy o z kreską, czy bez kreski. Więc spytała się Tereski. Gdy Tereska pomyślała, jak się pisze mój, krótko Basi powiedziała: chyba tak jak twój.

Ale Basia nie wiedziała, jak się pisze twój. Wandzia z tyłu jej szeptała: tak samo jak swój. Ale Basia nie wiedziała, jak się pisze swój, więc jej Janka doradzała: napisz tak jak zdrój. Ale Basia nie wiedziała, jak się pisze zdrój. Więc jej Gienia radę dała: zdrój pisz tak jak stój. Ale Basia nie wiedziała, jak się pisze stój. Więc do pani skierowała wielki kłopot swój. Pani Basię zrozumiała. Na tablicy napisała: chcesz, by znikła troska twoja, zobacz, co jest w środku słoja. Teraz Basia wie, jak co pisze się: zdrój jak stój, swój jak zdrój, twój jak swój. Ale może wy nie wiecie, jak się pisze mój?

Przeczytaj i napisz, jak ty byś wytłuma-
czył Basi pisownię wyrazów: mój, twój,
swój, zdrój, słój.

Lekcja rysunków.

9.

Pióro i stalówka Tosi nie lubią lekcji
rysunków, bo muszą wtedy siedzieć w piór-
niku. A Tosia, ołówek, scyzoryk i guma

najlepiej lubią rysunki. Na lekcjach ry-
sunków jest okropnie wesoło. Ołówek
i guma latają po papierze. Co ołówek
narysuje, to guma zetrze. Ołówek ciągle
sobie nos łamie.

Wypisz zdania, w których jest wyraz z za-
kończeniem ów.

10.

Wypisz z poprzedniego opowiadania wy-
razy z ó. Czy wszystkie możesz zmienić
tak, żeby się w nich ó zmieniło w o?

Do parku.

11.

Po szynach pędzą czerwone tramwaje.
Dzyń, dzyń, dzyń z drogi! My idziemy
chodnikiem parami. Idziemy do parku.
Będziemy tam skakać, będziemy tańczyć
szeregiem lub w koło. Aż tu zaszumiało,
zapachniało zielenią. Kasztany wysunęły
zza parkanu gałęzie. Szu, szu, dzieci do
nas idą!

Przepisz i podkreśl wyrazy z dz, dzi.

Wypisz z opowiadania w ćw. 8. imiona dziewczynek.

W opiece wierzby.

Poszła matuś do roboty, poszła na pole. Zostawiła suchej wierzbie swoje pacholę. A ty stara, sucha wierzbo, pilnuj mi chłopca! Tylko pójdę z sierpem w łaskę do tego kopca. Pilnujże go! Trzymajże go! Niech mi nie spadnie! A ty chmielu, przyjacielu, baw mi go ładnie!

Przeczytaj i wskaż zdania, które wyrażają rozkaz. Jaki znak został po nich użyty? Przepisz te zdania rozkazujące.

Chodźmy w las!

A kto tę choinkę zasiał w ciemnym lesie? Zasiał ci ją ten wiaterek, co nasiona niesie. A kto tę choinkę ogrzało w ciemnym boru? Ogrzało ją to słoneczko z niebieskiego dworu. A kto tę choinkę poił w ciemnym gaju? Jasne ją

poiły rosy i woda w ruczaju. A kto tę choinkę wyhodował z ziarna? Wychowała ją mateńka, ziemia nasza czarna.

Wypisz zdania pytające.

Nasza wieś, nasza rzeka.

Odpowiadając na podane zdania pytające napisz zdania oznajmujące.

Nasza wieś (nasze miasto) jakie mają okolice, ładne czy brzydkie? Czy w pobliżu są lasy? Czy daleko jest miasto powiatowe? Czy byłeś w tym mieście?

Pajaczek.

Pajaczkę długonogi, gdzie ty mieszkasz, mój drogi? — Pod listeczkim w kąciku jest mój domek, chłopczyku. — Pajaczkę długonogi, co ty jadasz, mój drogi? — Z muchy pieczeń lub szynkę i komarzą słoninę. — Pajaczkę długonogi, co ty pijesz, mój drogi? — Mam z listeczka butelkę, a w niej rosy kropelkę.

Wypisz zdania pytające.

Zagadka.

17.

*Białych nitek tyle
fruwa jak motyle.
Na krzakach zwisają.
Jak się nazywają?*

Napisz odpowiedź na zadane pytania. Przepisz tę zagadkę i podkreśl wyraz z literami bi.

Babie lato.

18.

*W wielkim borze, co za rzeką szumi
sobie hen daleko, stała chatka, chatka
mała. Siwa babcia w niej mieszkała.
Przedła babcia całe lato bielusienkie ba-
bie lato. A po żniwach szumił las i nad
chatką śpiewał, śpiewał: czas już puszczać
nitki, czas!*

Przepisz i podkreśl wyrazy z rz.

Jesień.

19.

*Nadeszła jesień. Liście na — pożółkły
i zaczęły opadać. Wiatr kręci je w po-*

*wietrze, unosi gdzieś daleko i — znowu
— staje się coraz chłodniejsze. Ciężkie
chmury przesuwają się nisko po niebie.*

Przepisz dodając zamiast kresek, gdzie potrzeba, wyrazy: drzewa, podrzuca, po-
wietrze.

o jesieni i ptakach.

20.

*Przyjechała pani Jesień na ziemię.
Zobaczyły ją ptaki i zleciały się ku niej
z narzekaniem. Zimno, nie ma co jeść.
Żal pani Jesieni ptaków, więc radzi: lec-
cie do ciepłych krajów? Tam zima nie
trafi. A ptaki w krzyk: zima trafić nie
może, jakże my trafimy? Wtedy pani Je-
sień wyjęła złoty orzech z zanadrza.
Rzuciła przed siebie i woła: tocz się, zło-
ta kulo, za góry, za morze! Potoczył się
orzech świecący, a ptaki poderwały się
w górę i poleciały za nim.*

Przeczytaj i wypisz wyrazy z rz.

Gra w zbijaka.

21.

*Graliśmy wczoraj z Tadkiem w zbi-
jaka. Jest to ulubiona nasza gra w piłkę.*

Tadek — piłką w ścianę. Piłka za każdym — odskakiwała, a ja ją łapałem. Wczoraj jakoś mi się nie darzyło. Tadek — piłkę trzy razy, a ja ją złapałem dopiero za trzecim razem.

Przepisz kładąc na miejscu kresek, gdzie należy, wyrazy: rzucał, uderzał, uderzenie.

W naszym mieście wystaw dwieście.

22.

Stoi Jaś przed sklepem okropnie ciekawym. Pyzata piłeczka wita go z wystawą. A tu konik mały. Ma grzywkę, kopyta. Chcesz popędzić cwałem, to o cenę spytaj! Kupcie pajacyka! Umiejętne kozły fikać, dzwoneczkami brzękam i chodzę na rękach. A ja marynarzyk o wesolej twarzy. Każdy mały chłopiec o mnie pewno marzy.

Przepisz i wypisz wyrazy z rz.

Odlot

23

A te dzikie gąski na zachód leciały. W zimnej rosie nocą pióreczka maczały.

A te dzikie gąski pióreczka zgubiły z onej to żalości, że nas po — .

Przepisz i dokończ.

To mi taniec!

24.

Była góra, na tej górze skała, koło skały jodła, pod jodłą chata, w tej chacie piec, pod tym piecem ława, na tej ławie dziad, a przy nim baba. Na piecu stał garnek, za tym garnkiem siedział świerszczyk.

Świerszczyk zaczął grać. Ruszył garnek w taniec. Zerwała się baba, pochwyciła dziada. Chwycił dziad ławę, ława piec, piec chatę, chata jodłę, jodła skale, skała górze i tańcują. Wszyscy tańcują, dopóki świerszczyk nie przestanie grać.

Przepisz nadając wyrazom podkreślonym postać zdrobniąłą (baba—babka).

Gołębie na podwórku miejskim.

25

W kącie podwórza dzieci śpiewają i siwy gołąb przylata, w dziobku listek

przynosi. Gołębie nastroszyły piórka za drucianym bębenkiem na strychu. Siwki gruchają: cukru, pięknie o nas śpiewacie, grochu! Kręcą gołębie łebkami, pana wy-patrują. Gdy pan bębenek otworzy, wyfru-ną wysoko ponad dym kominów.

Przeczytaj i wypisz wyrazy podkreślone, a potem te, które są w postaci zdrobniałej, napisz w postaci zwykłej, a te, które są w postaci zwykłej, napisz w postaci zdrobniałej, według wzoru: w kącie — w kątku, gołab — gołabek.

26.

Napisz podług wzoru:

a) <u>ż</u> łób — <u>ż</u> łoby	b) <u>st</u> óg — <u>st</u> ogi
<u>gr</u> zyb —	<u>kr</u> ąg —
<u>d</u> ąb —	<u>po</u> ciąg —
<u>dz</u> iób —	
<u>z</u> ąb —	

W kasie sklepowej.

27.

Z samego rana w długiej szufladzie, gdzie pan sklepikarz pieniądze kładzie, biała złotówka cieniutkim głosem zaczęła

klótnię z miedzianym groszem. Brzęk, brzęk, żebyś pękł! Przewróciło ci się w główce, że chcesz leżeć przy złotówce. Zląkł się grosik, aż tu z kątką odezwąta się dziesiątka. Bardzo proszę, bardzo proszę, któż to tak pomiata groszem? Dziesięć groszy zebrać w szereg, to już jest dziesiątka gładka. Za grosika jest cukierek, a za dziesięć czekoladka.

Przepisz całość, a potem wypisz wyrazy podkreślone i zmień je tak, żeby w nich w, g, d' znalazły się przed samogłoską (złotówka — 5 złotówek).

28.

Napisz podług wzoru:

dwa ogrody, jeden ogród
dwa sady, jeden —
dwa wozy, jeden —
dwa noże, jeden —

Książka.

29.

Kotka Burka ma dwoje kociąt, Czarnulka i Łatkę. Czarnulek jest cały czarny,

a Łatka ma duże białe łaty na boku. Kocięta żyją niedawno na świecie, może półtora miesiąca. Z początku ssaty mamę, potem nauczyły się chęptać mleko ze spodka, a w końcu zachciało im się mięska. Chodźmy na polowanie? Powędrowały oba kotki na schodki, prowadzące na strych. Zobaczyły trzy wróbelki. Skradają się cichutko. A wróble poleciały na rynnę. Skaczą, ćwierkają, z dwóch małych kotków żartują.

Wypisz podkreślone wyrazy i zmień je tak, żeby podkreślona dwa razy litera znalazła się przed samogłoską.

Przed straganem.

30.

Siedzi pani Barbara przed straganem. Już od rana tak siedzi i woła. Koraliczki, rękawiczki, lustreczka i grzebyczki. Przyszedł elegant pan Antoni. Proszę grzebyk do grzywki. Przyszła strojnisia

Franka: Proszę lusterka za pięć groszy. Uwija się pani Barbara, aż się zmęczyła. A tu zegar na wieży bije: Bum, bum, bum. Dwunasta godzina, obiad się zaczyna. Oj, zjadłabym też co! westchnęła pani Barbara do sąsiadki. Aż tu biegnie Joasia z garnkiem. Masz obiad, mamo.

Przepisz, a potem wypisz wyrazy podkreślone i zmień je tak, żeby litery w, d były przed samogłoską.

Budzik.

31.

Jeszcze Janek leży w łóżku, ciepłą kołdrą się okrywa, gdy wtem słyszy jakiś hałas i brzęczenie, więc się zrywa. To budzika głos wesoly dzwoni: śpiesz się, czas do szkoły! Na to Janek. Nie rób krzyku, bo ja wstaję już, budziku.

Przepisz całość, a potem wypisz podkreślone wyrazy.

32.

Wypisz wyrazy, podkreślone w zdaniu poprzednim, i zmień je tak, żeby w nich litery ż, b znalazły się przed samogłoską.

Kwaknął kaczor raz i drugi: na podwórku widzę pługi. Wróbel ćwierka na stodole: już — jedzie w pole. Zając mruczy na — : już — w polu — . Na płoteczku kogut pieje: już — w polu sieje.

Przepisz dodając zamiast kresek, gdzie potrzeba, wyrazy gospodarz, ugór, orać.

Żołnierze cynowi.

Było niegdyś dwudziestu pięciu cynowych żołnierzy. Byli oni wszyscy braćmi, bo jedna zrodziła ich matka, stara tyżka cynowa. Żołnierzy tych dostał na imieni-ny pewien mały chłopiec. Ustawił ich rzędem na stole. Każdy żołnierz był kubek w kubek podobny do drugiego, tylko jeden jedyny wyróżniał się, bo miał tylko jedną nogę. Odlano go na samym końcu i nie starczyło więcej ołowiu.

Przepisz podkreślając wyrazy z rz.

Sterczą z płotu wierzbowe kołki. Jeden dźwiga saganek, drugi jakiś galganek. Na trzecim w woreczku serek. Na czwartym półkwaterek. Piąty, szósty pusty. Na siódmym siedzi kotek, bo wdrapał się na płotek. Na ósmym sitko i to już wszystko. Kochają się kołeczki jak bracia. Trzymają się mocno za ramionka. Mocny płot — mówi kot. Jeszcze jak — gwizdże szpak.

Przepisz podkreślając wyrazy z ó.

Ale raz znudzilo się kołeczkom stac tak na podwórzu. Popatrzyły na drogę het. I zachciało się im podróżować. Naradziły się zaraz: Jest nas osiem kołków. Jak wyjdziemy ze swych dołków, to się cały oddział zbierze i pójdziemy jak żołnierze Raz, dwa, trzy! I poszły kołeczki drogą lewą nogą, prawą nogą. Ale jeden chciał iść w pole, a drugi do lasu wołał. A ten trzeci chciał do dzieci. Skrzypią kołki. Słychać trzaski. Aż się zwałił płot na piaski. Zadziwił się kot.

Taki mocny płot i leży. Nikt by w to nie uwierzył.

Wypisz wyrazy z rz, osobno z rz wymiennym i osobno z rz niewymiennym.

Jak Tosia dzisiaj pisała i co się jej przytrafiło.

37.

Dzisiaj rano Tosia otworzyła — .
Ołówek podskoczył, bo myślał, że go Tosia wyjmie. Guma podskoczyła, bo myślała, że ją Tosia wyjmie. A Tosia nie wyjęła ani ołówka, ani gumy, tylko — .
Wyjęła Tosia zielone — .

Przepisz podając zamiast kresek, gdzie trzeba, wyrazy: piórnik, pióro.

38.

Stalówki zaraz się napuszyły. Czeka ją. Którą Tosia wybierze? Każda chce być pierwsza. Wyjęła Tosia złotą stalówkę, zasadziła do pióra. Tyś stalówka ze złota, będziesz ładnie pisała.

Przepisz podkreślając wyraz stalówka. Przypomnij sobie inne wyrazy, zakończone na ówka, i napisz je.

Tosia już prawie pół strony zapisała. Aż tutaj na samym środku stronicy hyc, że stalówki czarny kleksik. Zrobiła się awantura. Przyleciała na ratunek różowa bibuła na różowej wstążeczce. Piła atrament, piła, sama się uczerniła. Nic nie pomogło.

Przepisz podkreślając wyrazy z ó.

40.

Przyleciała na ratunek guma myszka. Tarta, tarta, cały ogonek sobie zdarła. Nic nie pomogło. Kleks jak siedział, tak siedzi. Czarnym okiem na wszystkich typie. Czarny język wszystkim pokazuje i woła: Jestem kleksik z kałamarza, co na nikogo nie zważa.

Przepisz i podkreśl wyrazy z literami: bi, pi, ki.

Przygoda z kleksem.

41.

Opisz swoją własną przygodę z kleksem. Po każdym zdaniu połóż kropkę.

Zagadka.

42.

*Pałka, na palce gałka.
Mogę przysiąc,
że w niej tysiąc*

Przeczytaj tę zagadkę i napisz, o czym jest w niej mowa.

Strach na wróble.

43.

Strach na wróble w sadzie stoi. Każdy wróbel go się boi. Lecą wróble hen do świerka. Każdy coś tam sobie ćwierka. Czyż się można nie bać stracha, który tak rękami macha?

Przepisz podkreślając wyrazy z ó.

11. listopada.

44.

*Biegnie do szkoły, biegnie wesóło
gromadka uśmiechnięta. Chodź z nami,
Jasiu! Chodź z nami, Kasiu! Dziś naro-
dowe święto. Jaś jeszcze mały — powiada
Kasia. Ach, Kasiu, to nic nie szkodzi.*

*Mali i starzy, chłopcy i dziewczęta,
każdy ten dzień obchodzi.*

Przeczytaj i wypisz zdania rozkazujące
Jakł znak jest po nich położony?

Na targowisku miejskim.

45.

*Wjechał tramwaj w środek ścisku —
jesteśmy na targowisku — po zakupy —
wysiadamy — i tu kramy, i tam kra-
my — kupuj, czego pragnie dusza, od
butów do kapelusza — kupuj, czego ci
potrzeba — może mięsa, wędlin, chleba —
może jabłek — może miodu — grzybów,
— ryb, co pluszczą w kadzi — zapra-
szają cię do kramów krzykiem głośnym
i wabiącym ci przekupnie, co są radzi
kupującym.*

Przepisz kładąc, gdzie trzeba, zamiast kre-
sek kropkę, pytajnik lub wykrzyknik. Po
każdym z tych znaków pisz dużą literę.

Podwórze.

46.

*Podwórze to jest świat sam dla siebie.
Po prawej stronie stoi kurnik, zajęty*

przez kaczki. Króluje tam Józio, wielki kaczor z pawim podgardlem i kosmykiem pawich piórek na ogonie. Żółty dziób zadziera co chwila do góry i ochryptym głosem woła: Kwa, kwa! Zjedliśmy wszytko, woda wylana. Dajcie jeść! Porządna kaczka zawsze jest głodna.

Przepisz podkreślając wyrazy z ó. Wypisz podkreślone wyrazy, osobno te, w których ó zmienia się w o, i osobno z ó niewymiennym.

47.

Po lewej stronie podwórza jest taki sam kurnik, tylko większy. Ten pałac zamieszkuje kury. Panuje w tym zamku kogut Bielak z olbrzymimi koralami na głowie i w białym pióropuszu na ogonie.

Przepisz podkreślając wyrazy z ó.

Zagadka.

48.

Slicznie się przystroił, a rycerz zeń srogi. Dziób ma silny, ostry, a u nóg ostrogi. Kur pilnuje ciągle niby oka w głowie. Jakże się ten rycerz podwórkowy zowie?

Odgadnij, o czym jest w tej zagadce mowa, a potem wypisz z niej wyrazy z ó i zmień je tak, żeby się w nich ó zmieniło w o.

W hali targowej w wielkim mieście.

49.

Co za hałas niesłychany, jaki pośpiech, gwar i ruch! Wszędzie kramy i stragany, a tych ludzi w krąg jak much. Tutaj masło i ser tłusty, tu owoce, drób warzywa, tam zabawki, wstążki, chustki. Same cuda, same dziwa!

Wypisz podkreślone wyrazy i zmień je tak, żeby g, w, ż były przed samogłoską.

Wodociąg się popsuł.

50.

Co się stało? Co się dzieje? Woda z kranu się nie leje. Późna miska, pusty dzbanek. Jakże się umyje Janek? Mama chwyciła się za głowę: Macie znów strapienie nowe! Ten wodociąg twarda sztuka! Idzie Janek, majstra szuka. Mieszka

obok: Gwóźdz się zowie. Bardzo grzeczny z niego człowiek, Przyszedł majster, kręci głową i powiada mądre słowo: Właśnie pękła jedna rurka i stąd cała awanturka. Cięzka sprawa, ciężka sprawa. Tu potrzebna jest naprawa. Wnet zawolałam pomocników, czterech moich czeladników, Wacka, Witka, Kubę, Jędrka. Będzie to robota prędka. Puku, puku, brzęku, brzęku! Pali im się wszystko w rękę. I już znowu, patrzcie dzieci! Z kranu pięknie woda leci.

Przeczytaj całość, a potem przepisz zdania z podkreślonymi wyrazami. Wypisz te wyrazy i zmień je tak, żeby w nich g, ż, dź, d znalazły się przed samogłoską.

Zimowe zabawy.

51.

Nie było —, pada już. Nie było — chwycił już. — równy, gładki jakby stół. Zjeżdżają dzieci z górki w dół. Migają saneczki, a mroziak łaskawy nie psoci, nie psuje nikomu zabawy.

Przepisz dodając we właściwych miejscach zamiast kresek wyrazy: śnieg, mróz. Dlaczego na końcu tych wyrazów piszemy g z?

Zagadka.

52

Po tafli lodowej suniem szybko w przód.
Z wiatrem na wyścigi, aż w twarz bije chłód.
Zakręcasz żwawo, to w lewo, to w prawo. Ta nasza zabawka to miła —.

Przepisz dodając zamiast kreski opuszczony wyraz. Wypisz podkreślone wyrazy i zmień je tak, żebyś mógł wytłumaczyć, dlaczego piszemy w nich b, d, w.

Niedługo Boże Narodzenie.

53.

Dziatwa bardzo dziś zajęta,
bo niedługo będą —,
a ozdoby choinkowe
jeszcze wcale nie —.
Dalej, prędko do roboty!
Słomka, wata, papier —
Stach niech wolno po kolei

kolorowe paski —
Proszę także moją Zochę,
niechaj się pobiedzi —
i wylepi latareczkę,
by gdzie było włożyć —
Idzie praca, że aż warczy.
Gdy na długo zapal —,
piękniejszego drzewka w świecie,
niż to nasze nie —.

Przepisz dodając zamiast kresek opuszczone wyrazy. Podkreśl wyrazy z e.

Ptaszki w zimie.

54.

Biały pulchniutki śnieg ciepłą pierzyną legł, na dachy, na plotki, na dróżki, na schodki, pulchną pierzyną legł biały pulchniutki śnieg. Przykra dla ptaszków wieść, nie mają już co jeść. Śnieg ptaszki zasmuca, bo głód im dokucza, nie mają już co jeść. Przykra dla ptaszków wieść. Dzieciom biedulek żal. Już się odbywa bal. Rzucają okruszki ptaszkom pod nóżki. Już się odbywa bal, bo dzieciom ptaszków żal.

Przeczytaj i wypisz podkreślone wyrazy, potem zmień je tak, żeby litery g, t, d, sz, ż znalazły się przed samogłoską.

Na lód!

55.

Mróz jak igły kłuje w pędzie. Coraz nowy śnieg opada. Wszędzie biało, jasno wszędzie, lecz dzieciarnia temu rada.

Dalej, miłe koleżanki, na śnieg, na lód, na mróz śpieszcie! A więc tyżwy, narty, sanki na wyścigi z kąta bierzcie!

Przepisz, a potem wypisz podkreślone wyrazy i zmień je tak, żeby w nich litery końcowe znalazły się przed samogłoską.

Imieniny Pana Prezydenta.

56.

Panie Prezydencie, w Twoje imieniny zdrowia szczęścia i radości z serca Ci życzymy. Składamy Ci dzisiaj życzeń tych tysiące i z nas każde daje Tobie serce swe gorące.

Przepisz i podkreśl wyrazy, w których jest ś, si, lub ci.

Króliki.

57.

W drwalni na podwórku mieszka kurka Czubatka i kogut Żółtopiórek. W tej samej drwalce w zagrodzie mieszkają króliki. Wszyscy żyją w wielkiej zgodzie. Czasem tylko Żółtopiórek za wcześnie budzi sąsiadów. Nawet kiedy Jaś daje im śniadanie, nie ma kłótni. Króliki chrupią czerwoną marchewkę i zielone listki kapusty. Czubatka i Żółtopiórek dziobią żółte ziarna.

Przepisz podkreślając wyrazy z ó.

58.

Wypisz z poprzedniego zadania imiona zwierząt i chłopca.

Zagadka.

59.

Podobny do zająca, lecz ma kolor inny. Miękkie ma futerko i lubi jarzyny.

Przeczytaj i napisz, o czym tu jest mowa.

Baloniki.

60.

Tu sprzedawca baloników dla dziewczynek i chłopczyków. Piękny balon ma różowy, żółty i pomarańczowy. Zosia mamę bardzo prosi: Mamo, kup balonik Zosi.

Przepisz podkreślając wyrazy z ó.

Konduktor.

61.

Tata wrócił z roboty i położył się spać. Janek włożył czapkę tatusia, przewiesił przez ramię torbę i mówi do Józki. Teraz ja jestem konduktorem. Niech państwo wsiadają. Proszę płacić za bilety. Basia bierze bilet i mówi. Tu jest złoty; ile się należy reszty? Janek wyrwał pięć biletów. Czy nikomu nie braknie? Jeszcze z góry biegnie Hania i w biegu próbuje wskoczyć do tramwaju. — Nie, moja pani! Proszę poczekać, aż tramwaj stanie.

Przepisz podkreślając wyrazy z ó.

62.

Wypisz z zadania poprzedniego zdania pytające i zdania rozkazujące.

Tłusty czwartek.

63.

Toż to uciecha dla małych bączków.
Mama zaczyna smażenie —
Alince oczki na wierzch wylażą.
Kiedyż się wreszcie pączki — .
Mama się śmieje z swojej Alinki
Masz ten ot pączek. Nie tykaj —

Przepisz dodając zamiast kresek opuszczone wyrazy. Po przepisaniu podkreśl wyrazy z a.

Niedziela w mieście Wesolkowie.

64.

W słynnym mieście Wesolkowie wre zabawa co się zowie. Zacni szewcy, kamaszniki porzucili precz trzewiki. Sklepikarze, kupcy, krawcy, dzień spędzają na huśtawce. Praczeki, szwaczki i kucharki, sklepiczarki i modniarki przy pogodnej dziś niedzieli kręcą się na karuzeli. A ta chytra, pstra papuga na szewczyków oczkiem mruga. A najteższy pan Siłomierz stoi prosto niby żotnierz i tak samo jak papuga na szewczyków oczkiem mruga. Gdzie tu najsilniejszy człowiek

w słynnym mieście Wesolkowie? Niech pokaże! Co też umie pierwszy siłacz w waszym tłumie?

Przepisz i podkreśl wyrazy, które tworzą wyliczenie czegoś. Jaki między tymi wyrazami jest użyty znak przestankowy?

65.

Wszyscy boją się tej próby. Pan Siłomierz tęgi, gruby. Ale przyszedł mistrz stolarski wielki, mocny, bardzo dziarski. Młotem mocno raz uderza i podrzuca Siłomierza. Przypatruje się publika. Pan Siłomierz kozła fika.

Przepisz i podkreśl wyrazy, które tworzą wyliczenie czegoś.

66.

Napisz, jakie miałeś dzisiaj lekcje.

67.

Napisz całymi zdaniem, jakie miesiące przypadają w zimie, a jakie w lecie

Szewc.

68.

Ojciec Antka robi buty duże, małe. Młotkiem stuka, igłą kłuje przez ten dzionek cały. Stuku puku, stuku puku. Tak młoteczek kuje. A igielka świdru, świdru, wkoło skórę kłuje. Na kopycie bucik nowy. A w kąciку chaty leżą sobie stare buty, czekają na łaty.

Przepisz i podkreśl wyrazy oddzielone przecinkiem.

Zagadka.

69.

Jest dwunastu braci. Jeden za drugim biegną wciąż zgodnie. Temu jest ciepło, temu zimno, temu słotno, a temu pogodnie.

O czym tu mowa? Wylicz po kolei.

O piecu żarłoku.

70.

Mruczy piec. Ja chcę jeść! Dajcie drzewa polan sześć! Dajcie węgla. Dajcie mi

jedno wiadro, dwa i trzy! Dajcie drzewa jeszcze raz, jeśli mam ogrzać was! Co-raz silniej ściska mróz. Dajcie drzewa cały wóz!

Wypisz podkreślone wyrazy i zmień je tak, żeby w nich z znalazło się przed samogłoską.

71.

Przerysuj kratki i pododawaj brakujące litery, zawsze te same:

b	u	d	a
k	ó	z	a
n	ó	z	a
b	a	b	a

Bryś i wrony.

72.

Żył w oborze kundel, co zazdrościł wronie. Dobrze takiej wronie. Fruwa na swobodzie, a mnie mój gospodarz więzi

na łańcuchu. Usłyszała to psie narzekanie wrona i mówi: "Dam ci czarne piórka. Lataj w polu, a ja pożywię się z twojej misy. Skacze Bryś po polu. Chłodno mu i głodno. Podwinął ogon i wraca do domu. Zabierz piórka, wrono, już mam dość tego latania. A widzisz, mówi wrona, czego narzekałeś na swój los?"

Przepisz podkreślając wyrazy z rz. Wypisz te wyrazy i te, które możesz, zmień tak, żeby się w nich rz zmieniło w r.

Co tu pracy na świecie.

73.

Co tu pracy na świecie. Koszykarz kosze plecie. Stolarz wyrabia stoły. Cieśla stawia stodoły, a piekarz chleb wypieka. Rolnik orze od wieka. Gajowy w lasach służy, z dalekiej zaś podróży kupiec wiezie towary. Modli się dziadek stary. Uczony książki pisze. Matka dziecko kotyśze. Lekarz leczy w chorobie. Cóż ty wybierzesz sobie?

Wybierz wyrazy z rz, wypisz je i zmień tak, żeby się w nich rz zmieniło w r.

Zagadka.

74.

Stoję na wzgórzu, mam cztery ręce.
Gdy wietrzyk wieje, to nimi kręcę.

Przepisz tę zagadkę i napisz, o czym jest w niej mowa.

Będę żołnierzem.

75.

Kiedy ja urosnę, kiedy będę duży, zostanę —, co Ojczyźnie służy, co Ojczyźnie służy i kocha ją —, co dla niej poświęci swe życie w —. Bo moja Ojczyzna to tatuś i matka, to miasta i wioski, i ta nasza chatka. Bo moja Ojczyzna to — i góry, te łąki i lasy, i na niebie chmury.

Przepisz dodając zamiast kropek na właściwych miejscach wyrazy: żołnierz, szczerze, ofiara, morze.

76

Przeczytaj te wyrazy głośno i wolno tak, żeby było słycać osobno każdą sylabę:

tyka	wozy	paś	kosz
motyka	powozy	popas	kokosz
pole	kora		
polewa	korale		

77.

Przestaw w tych wyrazach sylaby i napisz powstałe w ten sposób wyrazy:

słoma	towar	skala	kapa	
łapa	katar	kaszel	kapal	(deszcz)

78.

Z podanych sylab ułóż przysłowie:

swo ja mi ła chat ka mat ka jak
ro dzo na

Wszyscy sobie pomagają.

79.

Wóz o jednym tylko kole wywróci się w biegu. Koło chce mieć towarzyszy, chce mieć trzech kolegów. A i mnie byłoby smutno i w szkole, i w domu, gdybym nie miał kogo lubić, ani pomóc komu.

Przepisz dzieląc każdy wyraz, który się da podzielić, na sylaby. Sylaby oddzielaj kreskami, według wzoru: ko — ło.

80.

Z zadania poprzedniego wypisz wyrazy, które mają tylko jedną sylabę. Czy takie wyrazy możesz przenosić z jednego wiersza na drugi?

Miasto wieczorem.

81.

Miasto wieczorem jest różowe, żółte, zielone, kolorowe. Tramwaje dzwonią, auta ryczą i strach samemu iść ulicą w mieście wieczorem. Przez jezdnię przebiec też nie sposób, tyle tam koni, aut i osób. Konie galopem, auta prędej. Ojej, jak wszystko leci, pędzi w mieście wieczorem.

Przepisz podkreślając wyrazy z ó. Wypisz te wyrazy, osobno te, w których ó możesz wymienić na o, i osobno z ó niewymiennym.

82.

Napisz nazwiska koleżanek, zakończone na — ówna.

Wiosna nadchodzi.

83.

Spi rzeczka w dolinie. Nie szumi, nie płynie. A matowa na niej szybka. Noskiem stuka w szybkę rybka. Stuku, puku, wstawaj, rzeczko! Czas otworzyć okieneczko. A ta rzeczka spi w dolinie. Ani szumi, ani płynie. Po lodzie, po białym promyczki biegaty. Ślizgały się promyczki, pogubiły rzemyczki. Spadła tyżwa, tupnął but i pękł na tej rzeczce lód. Oj, popękał wszereż i wzatuż. Zbudziła się rzeczka już. A jak się zbudziła, zaraz zatańczyła. Zatańczyła po dolinie, zaszumiła przy wierzbini. I szeroko po łące szła w sukience błyszczącej.

Wypisz wyrazy z rz, osobno te, w których rz możesz zmienić w r, i osobno takie, w których rz się nie wymienia.

Wierzba.

84.

*Kocanki, kocanki, gałązka wierzbowa.
Rozwinęła nam się ta palma kwietniowa.*

*Rozwinęła nam się nad tą bystrą wodą.
Zapachniała wiosna kwietniową pogodą.*

Przepisz podkreślając wyrazy z literami wi ni.

Wiosną w ogródku.

85.

Zrobiło się ciepło. Mamusia kazała swym chłopcom wziąć łopatkę, grabie i iść do ogrodka. Tam każdemu dała inną robotę. Jeden kopał zagonki na ziemniaki, na buraki, na kapustę. Drugi grabił te zagonki. Mamusia wysypała z torebek różne nasionka i zasiała ziarenka maku, rzedy, maciejki i nasturcji.

Wypisz zdania, w których się coś wylicza. Napisz, jaki znak kładziemy między wyrazami, przez które coś wyliczamy

86.

Z podanych tu sylab ułóż znane przysłowie:

nie zto to wszyst ko świe ci co się

Wielka sobota.

87

A w tym słonku, w tym kwietniowym ludu roi się gromada. Poklękali przed kościołem. Ten się modli, tamten gada. Każdy wesół dziś, serdeczny. Twarz każdego uśmiechnięta, bo to Wielka dziś Sobota, bo to wielkanocne święta.

Przepisz dzieląc wyrazy kreskami na sylaby tak, jakbyś je przenosił z jednego wiersza na drugi.

Wojownicza baba.

88.

Ślicznie wyglądał stół wielkanocny, kiedy go Danusia wystroiła widłakiem i gałązkami zielonych borówek. Ale najładniej ubrała wielką babę. Pierwszy to zauważył mazurek czekoladowy i zawołał na cały głos: Co ona ma na głowie? A inne babki dalejże wspinać się na palce, aż im rodzynki wylażą z ciekawości. A wielka baba nadęła się, kiwnęła się na oba boki i cłap, cłap gdzieś rusza. Odświeżcie się! Muszę stać na środku. Jestem

najpiękniejsza baba i mam różę z cukru na głowie. Na bok! Z drogi, tyse patki! — I pcha się dalej. Dopiero widłak oplątał jej się wokół spódnicy. Szarpnęła się baba, aż róża z cukru podskoczyła jej na głowie. Szarpnęła się drugi raz z wielką złością. A cukrowa róża bęc na stół, ze stołu na podłogę i rozleciała się w drobne kawałki. Została baba z tysią głową, lukrowaną na biało. Śmieją się pisanki. Śmieją się mazurki. A kielbasa aż się skręca ze śmiechu na talerzu.

Przeczytaj i wypisz wyrazy z ó niewymiennym.

89.

Wypisz z opowiadania, podanego w zadaniu poprzednim, zdania i wypowiedzenia, które wyrażają rozkaz.

Jarmark.

90.

Tuż za naszą rzeczką jest jarmark w miasteczku. Turkoczą weselo po miasteczku koła. A na tym jarmarku pełno

mis i garnków, a w kramach, mój Boże, wszystko kupić możesz: buty i trzewiczki, igły i nożyczki, tasiemki, guziki i ostre koziki; gliniane świstawki, drewniane zabawki, cukierki, pierniki, święte obraziki.

Przepisz zdania, w których się coś wylicza. Podkreślaj przecinek, którym są oddzielone wyrazy, które stanowią wyliczenia.

Wiosenne słońko.

91.

Po jasnym niebie słońko wędruje, świeci, ogrzewa, oczy raduje, cały świat złoci, pieści, całuje. I każdy za to słońku dziękuje.

Podkreśl wyrazy, przez które się wylicza, co słońko robi. Jakim znakiem te wyrazy są oddzielone?

Powrót ptaków.

92.

Powracają ptaszki już z dalekich, sinych mórz. Z nich najpierwszy pan sko-

wronek, co ma głosik niby dzwonek. A tam dalej bocian stary na wilgotne spadł moczary i klekocze na głos cały, że mu żabki spać nie dały. Za bociąnem — przyleciała do gniazdeczka. Przystrojona w szare — nadleciała znów —. Jakieś śpiewy słysząc w lesie. Echo nam ich odgłos niesie, niesie ku nam i powiada, że kukułka liszki zjada, że słowiczek ulubiony już — w nasze strony.

Przepisz dodając zamiast kresek na właściwych miejscach wyrazy: jaskółeczka, piórka, przepiórka, powrócił

M a j.

93.

Zaszumiąły drzewa: Wiosna, wiosna już! Wiatr ciepły powiewa, niesie zapach róż. Zaszumiąły lasy, strumyk płynie z gór. Jakie piękne czasy. Śpiewa ptaszka chor.

Przepisz podkreślając wyrazy z ó.

94.

Ułóż z liter rozsypanych w kwadracie trzy wyrazy, z których pierwszy oznacza ze-

spół śpiewaków, drugi las sosnowy, trzeci wielki, z grubego płótna zrobiony mie-szek.

r	b	ó
ch	r	w
ó	ó	r

Trzeci maj.

95.

*A na święto, na Maj Trzeci zawoła-
my wszystkie — . Gałązkami zielonymi
całą szkołę — .*

Przepisz dodając zamiast kresek opusz-
czone wyrazy.

Las na wiosnę.

96.

*Cichy las, cichy las w ten wiosenny
mity czas. Jasny księżyc niebem płynie.
Wiewióreczka na drzewinie siedzi sobie,
duma sobie, w górę trzyma łapki obie,*

*a nie widzi nas: Cichy bór, cichy bór.
Już umilknął ptasząt chór.*

Przepisz podkreślając wyrazy z ó niewy-
miennym.

Przysłowia.

97

Z podanych tu wyrazów ułóż przysłowia:

- a) tak, jak, pościelesz, wyspisz, się
- b) jak, takie, będziesz, zbierał, zboże,
posiejesz.

Piękny jest ten świat.

98

*Piękny cały świat, piękny wzdłuż
i wszerek. Piękny każdy kwiat, każdy ptak
i zwierz. Piękny słońca wschód i rumie-
niec zór. Świat jak jeden cud piękny
wszerz i wzdłuż.*

Przepisz podkreślając wyrazy z rz

Trzech grajków.

99

Było sobie trzech kolegów muzykantów. Żyli razem i kochali się jak bracia. Ten jeden, Franuś, grał na trąbce, a ten drugi, Wicek, na mandolinie, a Gabryś na harmonii. Wstali raz rano raniutko i rzekli: Kto rano wstaje, temu Pan Bóg daje. A potem poszli każdy w swoją stronę. Franuś szedł ulicą i grał na trąbce. Usłyszeli go żołnierze. Bardzo im się takie granie podobało. Dał mu każdy po groszu. A drugi, Wicek, grał na mandolinie i śpiewał rozmaite piosenki. Wyjrzała okienkiem panna Klarcia. Wyjrzała za nią panna Zosia i obie zaraz dały po grosiku. A trzeci, Gabryś, chodził z harmonią po rynku. Wybiegł pan sklepikarz Antoni, wybiegł stolarz i zegarmistrz. Masz tu za granie. Kiedy dzień się skończył, spotkali się grajkowie i poszli na spacer.

Przeczytaj całość, a potem wypisz zdania, w których są wyrazy z rz; podkreśl te wyrazy, w których rz wymienia się na r.

Trzypiętrowy dom.

100

Przy ulicy Brzezinowej dom wysoki trzypiętrowy. Wszędzie złote światło świeci. Na parterze skaczą dzieci. A na piętrze panna Frania wzięła się do gotowania. Elektryczną ma kuchenkę. Na niej garnki, dzbanki piękne. Patrzy w piecyk. Placek gotów. Doda cukru do kompotu. I wesóło podśpiewuje, że tak pięknie się gotuje. A nad drugim dzwoni dzwonek. Wraca z miasta pan Pędzonek. A na trzecim Leokadia, panna szwaczka, słucha radia.

Przepisz podkreślając wyrazy z rz. Te z nich, które możesz, zmień tak, żeby w nich rz zmieniło się w r.

Jerzyk lubi łowić ryby.

101.

Nad rzeką, z której Jerzyk czerpie wodę do swojego ogródka, rosną dwie wierzby. Jerzyk często siada pod tymi wierzbami, zarzuca wędkę i łowi ryby.

*Raz złapał dużego szczupaka. Była do-
skonata wieczerza.*

Przepisz podkreślając wyrazy z rz.

102.

Przerysuj kratki i pododawaj brakujące
litery, zawsze te same.

rz		k	
rz		p	

Przepisz raz jeszcze te wyrazy.

Burza.

103.

*Sunie czarna chmura. Nadchodzi bu-
rza. Jest bardzo duszno. Nagle zerwała
się wichura. Na drodze podniósł się kurz.
Błysło i uderzył pierwszy piorun. Ludzie
porzucili pracę w polu i śpieszą ukryć
się w domach. Deszcz zacina ze wszyst-
kich stron. Jerzyk podniósł kołnierz za-
rzutki i pędem wraca do domu. Pewnie
go deszcz porządnie zmoczy.*

Przepisz podkreślając wyrazy rz.

104.

*Szczery przyjaciel pomaga w nie-
szczęściu.*

Mądry człowiek daje mądre rady.

Zmień te zdania w ten sposób, żeby za-
miast liczby pojedynczej była liczba
mnoga.

Nasza wieś i jej okolice.

105.

*W naszych stronach mało jest lasów.
Dokola do samych krańców widnokregu
widać białe pasma zagonów. Koło domów
są małe ogródki. Na wiosnę pełno w nich
kwiatów, a jesienią drzewa pochylają się
od owoców. Wśród pól płynie mały stru-
mień. W czasie upałów chodzimy się tam
kąpać.*

Przepisz podkreślając wyrazy, zakończone
na — ów.

Pszczołki.

106.

*Czerni się ulów długi rząd. Miodem
aż pachnie stąd i stąd. Od pola płyną*

szumy żyt. Brzęczą pszczołeczki cyt, cyt, cyt. Wyszedł pasiecznik, siwy dziad, przygaste oczy zwrócił w świat, zwrócił na lipy kwietnej szczyt. Brzęczą pszczołeczki cyt, cyt, cyt.

Wypisz podkreślone wyrazy i zmień je tak, żeby końcowe litery były przed samogłoską.

Pociąg.

107.

Olek i Bolek siedzą na podłodze. Zrobili długi pociąg z różnych pudełek. Lokomotywa sapie zatrzymując się na stacji. Na peronie czeka pluszowy miś. Proszę wsiadać! Odjazd! — woła Olek i macha czerwoną chorągiewką. Pociąg rusza, potem jedzie coraz prędzej naokoło stołu. Nowa stacja. Pasażer miś zabiera swoje pakunki i maszeruje do szafki z zabawkami. Must się wyspać po podróży.

Przepisz, a potem wypisz podkreślone wyrazy i zmień je tak, żeby w nich litera g, d, w znalazła się przed samogłoską.

Podróż z przygodami.

108.

Wuj Franciszek z żoną Kłocią bardzo śpieszą się na —. Mają z sobą paczek troszkę, więc wuj skinął na —. Jadą miło i wesoło. Wtem się łamie tylne koło. Nie ma co! Dorożka staje. Lecz od czego są tramwaje. Dzyń, konduktor sygnął daje i już — mkną tramwajem. Lecz zaledwie odjechano, trach, w tramwaju — przerwano. — Och, nieszczęście. Trudna rada. Kto się śpieszy, niech wysiada. Pędzi auto. Ach, szoferze! Niechże pan nas stąd zabierze. Szast, skręciło w dworca stronę, popędziło jak szalone. I nie spóźnił się na — wuj Franciszek z ciotką Kłocią.

Przepisz dodając zamiast kresek na właściwych miejscach wyrazy: pociąg, dorożka, szybko, prąd.

Letni wieczór.

109.

Na dworze coraz ciemniej. Na stawie odezwał się gdzieś z daleka — Na

ptocie zakrakał —. Z gałęzi sfrunął jakiś —. Na niebie błysnęły gwiazdy, a pola od rosy tak białe, jakby je nagle pokrył —. Zasypia wszystko. Tylko — czuwa nad uspionym światem.

Przepisz dodając zamiast kresek na właściwych miejscach wyrazy: bak, kruk, ptak, śnieg, Bóg. Zmień te wyrazy w ten sposób, żeby końcowe spółgłoski znalazły się w nich przed samogłoską

Mała rzecz a trudna.

110.

Widzicie ten patyczek? — zawołał Kazio do kolegów. — Kto z was potrafi przez niego przeskoczyć? — Czy to wielka sztuka — zaśmiali się chłopcy. — Taką sztukę potrafi zrobić każdy. — Spróbujcie! Nikt z was tego nie robi. Załóżmy się! — Kazio kładzie patyczek tuż pod ścianą. Chłopcy patrzą z zaciekawieniem. — Co to będzie? — myślą sobie. A Kazio woła głosem komendy: Biegiem skocz! — Chłopcy stoją — Dlaczego nie skaczecie? Kto wygrał zakład?

Wypisz zdania rozkazująco. Jaki znak jest po nich położony?

W sklepie.

111.

Pan Inocenty w sklepiku towaru ma bez liku: jaja, mąkę, sery i szyneczki cztery, drożdże, masło, groszek i ziemniaków dwa kosze. Jest i oliwa osobliwa, co po paluszkach spływa. Więc pan Inocenty wiecznie jest zajęty. Sapie, kiwa dużą głową, waży gościom to i owo.

Wypisz zdania, w których się coś wylicza.

Na boisku szkolnym.

112.

Taki hałas, taki gwar! Na boisku dziś wesóło. Dzieci wzięły się za ręce i zrobiły duże koło. Pan ustawił ich parami. Jaś za Zosią, Staś za Manią, Franio stanął z małą Hanią, a Tereska i Marcinek to kotek i mysz.

Przepisz podkreślając imiona dzieci.

Druciarczyk.

113.

U Walerci kucharki są dziurawe dwa garnki — woda cieknie z wiaderka — ręce łamie Walerka — lamentuje, lamentuje — w czym ja obiad ugotuję — aż tu na ulicy ktoś głośno tak krzyczy. Jestem sobie druciarz, blachą łatam garnki — dziękują mi za to strapione kucharki — Więc zaraz Walerka przez okienko zerka — Mój druciarzu, mój blacharzu, chodź, to garnczki ci pokażę — niechże mnie pan poratuje — bo w czym obiad ugotuję — druciarz w denko stuknął dziur pod światło szukał — w dziesięć minut prawie garnuszki naprawił —.

Przepisz kładąc po każdym zdaniu zamiast kreski kropkę, pytajnik lub wykrzyknik.

Chodźmy na pole!

114.

Pójdziemy w pole w ranny czas.
Młode traweczki, witam was, młode tra-

weczki zielone, poranną rosą zroszone.
Długoście spały twardym snem pod białym śnieżkiem w polu tym. Teraz głó-
weczki wznosicie, bo przyszło słońce
i życie.

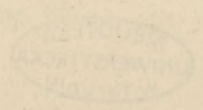
Przepisz podkreślając wyrazy z ś. si.

T R E Ś Ć

	Str.
1 Budujemy nową szkołę (zi, ci) ćw. 1	3
2 Pierwszy dzień w szkole (— ów) ćw. 2	3
3 Luźne wyrazy (— ów) ćw. 3	3
4 Luźne zdania (— ów) ćw. 4	4
5 Wszędzie się dzieci uczą (ś, si, ć, ci) ćw. 5	4
6 Niech żyje szkoła (sz, cz) ćw. 6	4
7 Do szkoły (ó) ćw. 7	5
8 Kłopoty z pisownią (ó) ćw. 8	5
9 Lekcja rysunków (ów) ćw. 9—10	6
10 Do parku (dz, dzi) ćw. 11—12	7
11 W opiece wierzby (zdania rozkazujące) ćw. 13	8
12 Chodźmy w las (zdania pytające) ćw. 14	8
13 Nasza wieś, nasza rzeka (zdania oznajmujące) ćw. 15	9
14 Pajęczek (zdania pytające) ćw. 16	9
15 Zagadka (bi) ćw. 17	10
16 Babie lato (rz) ćw. 18	10
17 Jesień (rz) ćw. 19	10
18 O jesieni i ptakach (rz) ćw. 20	11
19 Gra w zbijaka (rz) ćw. 21	11
20 W naszym mieście wystaw dwieście (rz) ćw. 22	12
21 Odlot (rz) ćw. 23	12
22 To mi taniec (spółgł. dźwięczne) ćw. 24	13
23 Gołębie na podwórku miejskim (spółgłoski dźwięczne) ćw. 25	13
24 Luźne wyrazy (spółgłoski dźwięczne) ćw. 26	14
25 W kasie sklepowej (spółgł. dźwięczne) ćw. 27	14
26 Luźne wyrazy (spółgł. dźwięczne) ćw. 28	15
27 Kocięta (spółgł. dźwięczne i bezdźwięczne) ćw. 29	15
28 Przed straganem (spółgł. dźwięczne) ćw. 30	16
29 Budzik (spółgł. dźwięczne) ćw. 31—32	17
30 Orka (rz) ćw. 33	18
31 Żołnierze cynowi (rz) ćw. 34	18
32 Płot (ó, rz) ćw. 35—36	19
33 Jak Tosia dzisiaj pisała i co się jej przydarzyło (ó, ówka, spółgł. miękkie) ćw. 37—40	20
34. Przygoda z kleksem (zdania) ćw. 41	21
35. Zagadka (ówka) ćw. 42	22
36. Strach na wróble (ó) ćw. 43	22
37. 11 listopada (zdania rozkazujące) ćw. 44	22
38. Na targowisku miejskim (kropka, pytajnik, wykrzyknik) ćw. 45	23

	Str.
39. Podwórze (ó) ćw. 46—47	23
40. Zagadka (ó) ćw. 48	24
41. W hali tagowej w wielkim mieście (spółgł. dźwięczne) ćw. 49	25
42. Wodociąg się popsuł (spółgł. dźwięczne) ćw. 50	25
43. Zimowe zabawy (spółgł. dźwięczne) ćw. 51	26
44. Zagadka (spółgł. dźwięczne) ćw. 52	27
45. Niedługo Boże Narodzenie (ę) ćw. 53	27
46. Ptaszki w zimie (spółgł. dźwięczne) ćw. 54	28
47. Na lód! (spółgł. dźwięczne) ćw. 55	29
48. Imieniny Pana Prezydenta (ś, si, ci) ćw. 56	29
49. Króliki (ó) ćw. 57—58	30
50. Zagadka (ó) ćw. 59	30
51. Baloniki (ó) ćw. 60	31
52. Konduktor (ó, pytajnik, wykrzyknik) ćw. 61—62	32
53. Tłusty czwartek (ą) ćw. 63	32
54. Niedziela w mieście Wesołkowie (przecinek) ćw. 64—65	32
55. Luźne zdania (przecinek) ćw. 66—67	33
56. Szewc (przecinek) ćw. 68	33
57. Zagadka (przecinek) ćw. 69	34
58. O piecu żarłoku (spółgł. dźwięczne) ćw. 70	34
59. Luźne wyrazy (spółgł. dźwięczne) ćw. 71	35
60. Bryś i wrony (rz) ćw. 72	35
61. Co tu pracy na świecie! (rz) ćw. 73	36
62. Zagadka (rz) ćw. 74	36
63. Będę żołnierzem (rz) ćw. 75	37
64. Luźne wyrazy (sylaby) ćw. 76—78	37—38
65. Wszyscy sobie pomagają (sylaby) ćw. 79—80	38
66. Miasto wieczorem (ó) ćw. 81	38
67. Luźne wyrazy (ówna) ćw. 82	39
68. Wiosna nadchodzi (rz) ćw. 83	40
69. Wierzba (wi, ni) ćw. 84	40
70. Wiosną w ogródku (przecinek) ćw. 85	40
71. Przysłowia (sylaby) ćw. 86	41
72. Wielka Sobota (dzielenie wyrazów) ćw. 87	41
73. Wojownicza baba (ó) ćw. 88—89	42
74. Jarmark (przecinek) ćw. 90	43
75. Wiosenne słońko (przecinek) ćw. 91	43
76. Powrót ptaków (ó) ćw. 92	44
77. Maj (ó) ćw. 93	44
78. Luźne wyrazy (ó) ćw. 94	45
79. Trzeci Maj (dzi, ci) ćw. 95	46
80. Las na wiosnę (ó) ćw. 96.. .. .	46
81. Przysłowia (ś, si, ci) ćw. 97	47
82. Piękny jest ten świat (n) ćw. 98.. .. .	47
83. Trzech grajków (rz) ćw. 99	48
84. Trzypiętrowy dom (rz) ćw. 100	49

	Str.
85. Jerzyk lubi łowić ryby (rz) ćw. 101	49
86. Luźne wyrazy (rz) ćw. 102	50
87. Burza (rz) ćw. 103	50
88. Luźne zdania (rz) ćw. 104	51
89. Nasza wieś i jej okolice (—ów) ćw. 105	51
90. Pszczółki (spółgł. dźwięczne) ćw. 106	51
91. Pociąg (spółgł. dźwięczne) ćw. 107	52
92. Podróż z przygodami (spółgł. dźwięczne) ćw. 108	53
93. Letni wieczór (spółgł. dźwięczne) ćw. 109	53
94. Mała rzecz a trudna (wykrzyknik) ćw. 110	54
95. W sklepie (przecinek) ćw. 111	55
96. Na boisku szkolnym (imiona) ćw. 112	55
97. Druciarczyk (kropka, pytajnik, wykrzyknik) ćw. 113	56
98. Chodźmy na pole! (ś, si) ćw. 114	56

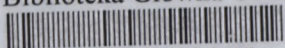

Archiwum Emigracji

Główna
UMK Toruń

1394062

Biblioteka Główna UMK

300021016221